

Finansministeren: Der er en æret Rigsdagsmand, der har rettet et Spørgsmaal til mig, paa hvilket han æskede et bestemt Svar. Jeg er virkelig i dette Dilemma ikke istand til bestemt at kunne afgjøre, hvilket Spørgsmaalet egentlig var, men jeg håaber, at Svaret derpaa maaskee kan ligge i den ganske simple Erklæring, jeg endnu til Slutning ønsker at give om min Stilling til denne Sag. Jeg har Intet at gjøre med de Forhandlinger, der saa ofte ere omtalte at have fundet Sted med den engelske, noksom bekendte, meget hæderlige Entrepreneur; jeg har ikke tidligere taget Deel i dem og venter heller ikke nogensinde at komme til det, da, som bekendt, Jernbanevæsenet forterer under et andet Ministerium end det, jeg har den Ære at bestyre. Fra Indenrigsministeriet er der tilskillet mig endeel Dplysninger angaaende Spørgsmaalet, tilligemed adskillige dertil knyttede Betænkninger og andre Data. Efter disse er jeg kommen til den bestemte Opfattelse af Sagen, at Banen ikke kan lægges igjennem Midten af Jylland. Jeg har erklæret for Indenrigsministeren, at forsaavidt der, støttende sig til disse Dplysninger, — jeg kender ikke andre — skulde være Tale om Anlæggelsen af en saadan Bane, da maa jeg for mit Vedkommende gjøre det til en Betingelse, at den kommer til at gaae igjennem en befolket Egn. Jeg har endvidere maattet stille en anden Betingelse, som jeg vil tillade mig bestemt at udtale, da der mulig kunde opstaae en Misforstaaelse, hvis en saadan Udtalelse ikke fandt Sted; jeg har nemlig fra Finansministeriets Standpunkt maattet erklære, at der overhovedet i dette Dilemma kun kunde være Tale om at gaae ind paa en saa betydelig Bebyrdelse for Statskassen, naar der ved Statskassen forstaaes Kongeriget's særlige Kasse; thi jeg vilde ikke kunne paatage mig det Ansvar at afslutte en Contract af denne Art, der kunde paabyrde Staten en Gjæld af henved en halv Snees Million Rigsdaler, naar denne Gjæld skulde hvile paa Heelstaten, og naar en Forsamling for Heelstaten ikke derom var bleven hørt. Det er altsaa den anden, fra mit Standpunkt opstillede Betingelse, som jeg for en Tydeligheds Skyld ogsaa troede at burde fremhæve. Søvrigt skal jeg ikke undlade, til

Slutning ganske kort at angive, hvorledes Sagen efter de mig meddeelte Dplysninger stillede sig. Der var ikke Tale om, at Staten skulde give en Trediedeel af de Omkostninger, Banens Anlæg virkelig vilde udfordre, men der var Tale om, at Staten skulde garantere, det vil sige yde i 4 pCt. rentebærende Obligationer, indtil et vist Beløb pr. engelsk Mill. Beregnes dette Beløb, saa vil man finde, at det udgjør omtrent $\frac{1}{3}$ Deel af de Omkostninger, hvormed Banens Anlæg i det couperede Terrain, i det østlige Jylland, vil være forbundet, men, hvis Banen bliver lagt paa et Sted, hvor Expropriationsomkostningerne falde bort, hvor Jordarbejderne reduceres til noget overmaade simpelt, og hvor muligvis ogsaa i andre Henseender en billigere Behandling af Banen kan finde Sted, saa vil det ingenlunde være $\frac{1}{3}$ Deel, hvorom der er Tale, men det vil maaskee være over det Halve, maaskee $\frac{2}{3}$ Dele af Udgifterne ved Banens Anlæg, som saaledes bliver dækket af Staten. Nu er det vel sagt her i Salen, at selv om man skulde tilskyde et meget betydeligt Beløb, eller undvære den hele Rente eller endeel af Renten for den ikke ubetydelige Sum, som Staten vilde indsætte i Banen, saa var det, at Banen var bragt tilstede og kunde benyttes, allerede et saa stort Gode, at det ikke var betalt for dyrt ved denne Opoffrelse. Jeg skal dog bemærke, at en Opoffrelse af Renten af 10 eller 8 Millioner ikke er en ganske ringe Sum, og at der skulde staaes ganske godt bort paa Budgettet for at finde det Beløb, der vilde dække en saadan Sum. Men jeg maa fremdeles fremhæve, at saaledes stiller Spørgsmaalet sig aldeles ikke, thi man kan ikke tvinge Entrepreneurerne til at drive denne Bane, naar den er anlagt. Saasnart det derfor skulde vise sig, at Projectet er mislykket, og at Banen ikke er rentabel, saa er den eneste Sikkerhed, Staten har, at den selv kan overtage Banen; men, da Drifts-omkostningerne ere meget betydelige, saa bliver der ikke blot Tale om at miste Forrentningen af den indsfudte Capital, men ogsaa om at miste de betydelige Omkostninger, som ville være forbundne med at drive Banen; da vilde man komme ind paa det, som blev fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den